

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/214422,Lukasz-Chrobak-Jozef-Feliks-Ostaszewski-19041989-Ziemianin-oficer-inzynier.html>
28.02.2026, 00:58

Łukasz Chrobak: Józef Feliks Ostaszewski (1904–1989). Ziemianin, oficer, inżynier

Józef Feliks Ostaszewski herbu Ostoja był synem Stanisława Ostaszewskiego oraz Anieli z Sękowskich herbu Prawdzic, właścicieli majątku w Klimkówce nieopodal Rymanowa.

Urodził się 17 października 1904 r.

[Nauka Polskie wojsko Ziemiaństwo](#)

17.10.2026

Uczęszczał do Prywatnego Gimnazjum Realnego im. Henryka Jordana we Lwowie, ale potem przeniósł się do Państwowej Szkoły Realnej w Krośnie. Tam też zdał egzamin maturalny z wynikiem celującym.

Okres międzywojenny

W czerwcu 1930 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim otrzymując przydział 1. Pułku Artylerii Górskiej w Stryju. Rok później ukończył studia na Politechnice Lwowskiej, na Wydziale Mechanicznym w oddziale konstrukcyjnym.

Już w okresie międzywojennym swoje życie nakierował na tory bardziej techniczne, odbiegające mocno od typowego życia ziemianina. Jeszcze w czasie studiów odbył praktyki w kopalni nafty „Ostoja” w Klimkówce (który należał do majątku jego ojca), Fabryce Maszyn Zieleniewskich oddział w Sanoku, kopalni węgla „Śląsk” w Chropaczowie i w Fabryce im. H. Cegielskiego w Poznaniu. W latach trzydziestych odbył podróż naukową do Belgii, Holandii i Niemiec, gdzie zapoznał się z technologią tamtejszych zakładów przemysłowych.

Życie czasami bywa przewrotne. Ostaszewski nie znalazł pracy na uczelni wyższej, a został nauczycielem przedmiotów zawodowych w Państwowej Szkole Tkackiej w Krośnie, a w 1936 r. jej dyrektorem.

W marcu 1939 r. powołano go jako ppor. rezerwy do dywizjonu przeciwpancernego w Rzeszowie pod dowództwem ppłk. Zygmunta Moszczeńskiego. Ostaszewski dowodził działaniem w jednym z plutonów 1. szwadronu dowodzonego przez por. Wiesława Leliwę Kiersza. Dywizjon przeciwpancerny wchodził w skład 10. Brygady Kawalerii płk. Stanisława Maczka.

Wrzesień 1939 r.

W sierpniu 1939 r. z dywizjonem został przerzucony do okolic Krakowa, Bronowic Wielkich, a stamtąd rankiem 1 września skierowany w okolice Jordanowa. Na południu od miasta 24. pułk ułanów, osłaniany przez 1. szwadron przeciwpancerny, stoczył bitwę w dniach 1-2 września pod Wysoką i o Górę Ludwiki z siłami niemieckiej 2. dywizji pancerniej i 4. dywizji lekkiej.

Walka dla oficera rezerwy była wielkim szokiem, gdyż nie miał do czynienia z warunkami poligonowymi. Zwrócił uwagę na wszechobecny kurz, który wzbijał się po każdym oddanym strzale z armatki przeciwpancernej, zdradzając przy tym jej stanowisko ogniowe. Niełatwa była też walka na terenie górzystym, choć przyznał, że dzięki niemu dysproporcja sił wyrównywała się.

Największym - z jego perspektywy - wyzwaniem była skuteczność opanowania spanikowanych żołnierzy w pierwszych chwilach walki.

To na nim jako oficerze na pierwszej linii ciążył ten obowiązek. Jak sam wspominał:

„Bezczynność i samotność sprzyja panice, walka i aktywność pomagają w opanowaniu strachu w niebezpieczeństwie”.

Po walce pod Wysoką, skierował się ze swoim działonem w stronę Rabki, a następnie Mszany Dolnej.

Przez kilkanaście dni września 1939 r. walczył niemal bez przerwy jako osłona wycofujących się oddziałów WP m.in. pod Bochnią i w obronie Rzeszowa. Ze względu na to, że walczył jako straż tylna, odłączył się od swoich oddziałów w Przeworsku ok. 10 września. Razem z 10. Pułkiem Strzelców Konnych wycofał się do Leżajska, a stamtąd trasą Oleszyce-Lubaczów-Niemirów dołączył ostatecznie do reszty brygady.

Zdołał przygotowywać pozycje obronne działek przeciwpancernych w okolicach Jaworowa. Tam 12 września zakończył się jego udział w walkach. Doznał złamania kości udowej w wyniku wypadku motocyklowego. Rannego zawieziono do szpitala na Łyczakowie we Lwowie, a potem do Złoczowa. Ostatecznie znalazł się w szpitalu w Tarnopolu. Tam, 17 września doczekał wkroczenia Armii Czerwonej. Nie jest do końca jasne, jak udało mu się opuścić szpital i ukryć się we Lwowie.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Nauka, Polskie wojsko, Ziemiaństwo

Artykuł

Józef Ostaszewski w szkole podchorążych w 1931 r. (domena publiczna)